

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

ਲਈ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 2,40,000 ਟੀ.ਪੀ.ਏ ਕਰਨ ਲਈ ਸਟੀਲ ਨਿਰਮਾਣ

ਯੂਨਿਟ, ਅਰਥਾਤ “ਜੇ ਐਮ ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼”

ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ

ਪਿੰਡ ਵਜ਼ੀਰਾਬਾਦ, ਸਰਹਿੰਦ ਸਾਈਡ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ. ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ

ਨਾਲ

“ਮੈਸ. ਜੇ.ਐਮ. ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼”

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ਡਿਊਲ 3 (ਏ): ਮੈਟਲੂਰਜੀਕਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਫੇਰਸ ਐਂਡ ਨਾਨਫੇਰਸ)

ਸ਼੍ਰੇਣੀ: ਬੀ 1

ਮੌਜੂਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ: ਬਿਲੀਟਸ / ਐਂਗੋਟਸ @ 29,400 ਟੀਪੀਏ

ਵਿਸਤਾਰ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਬਾਅਦ: 2,40,000 ਟੀਪੀਏ ਇਨਗੋਟਸ/ਬਿਲੇਟਸ, ਪਾਤਰਾ ਅਤੇ

ਪਾਈਪਸ

(ਟੀ.ਓ. ਆਰ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ - SEIAA/MS/ 2021/4337 ਮਿਤੀ 25 ਜੂਨ, 2021)

(ਬੇਸਲਾਈਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਵਧੀ: ਅਕਤੂਬਰ - ਦਸੰਬਰ, 2018 ਅਤੇ ਮਈ, 2021)

ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਮੈਸ. ਈਕੋ ਲੈਬਾਰਟਰੀਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਸਲਟੈਂਟਸ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ

ਈਕੋ ਭਵਨ, ਈ -207, 204 ਅਤੇ 205, ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ, ਫੇਜ਼ VIII-B (ਸੈਕਟਰ -74)

ਮੋਹਾਲੀ (ਪੰਜਾਬ) – 160071

www.ecoparyavaran.org

(QCI NABET ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨੰ. - NABET/EIA/1720/SA095 ਮਿਤੀ 01.10.2019)

(In-house Lab., NABL ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨੰ. – TC-7477 ਮਿਤੀ 22.06.2018)

ਜੁਲਾਈ, 2021

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

1.0 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵੇਰਵਾ

ਮੈਸ. ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਇਕ ਮੌਜੂਦਾ ਸਟੀਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਯੂਨਿਟ ਹੈ ਜੋ ਪਿੰਡ ਵਜ਼ੀਰਾਬਾਦ, ਸਰਹਿੰਦ ਸਾਈਡ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਬਿਲਟਸ / ਇੰਗੋਟਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ 84 ਟੀ.ਪੀ.ਡੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ 7 ਟੀ.ਪੀ.ਐਚ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਇੱਕ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਫਰਨੇਸ ਹੈ।

ਹੁਣ, ਉਦਯੋਗ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਵਾਧੂ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਭੱਠੇ 20 ਟੀ.ਪੀ.ਐਚ, ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਅਤੇ ਪਾਈਪ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮਰੱਥਾ 7 ਟੀ.ਪੀ.ਐਚ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਭੱਠੀ ਉਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ 3 ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਫਰਨੇਸ (1×7 ਟੀ.ਪੀ.ਐਚ ਅਤੇ 2×20 ਟੀ.ਪੀ.ਐਚ), ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਅਤੇ ਪਾਈਪ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਨਾਲ ਇੰਗੋਟਸ / ਬਿਲਟਸ, ਪੈਟਰਾ ਅਤੇ ਪਾਈਪ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 2,40,000 ਟੀਪੀਏ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਖੇਤਰ 15,406.12 ਵਰਗ ਮੀਟਰ (3.8 ਏਕੜ) ਦੇ ਰਕਬੇ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ, ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ 4,023.02 ਵਰਗ ਮੀਟਰ (0.99 ਏਕੜ) ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਸਥਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਫਲ 19,429.15 ਵਰਗ ਮੀਟਰ (4.80 ਏਕੜ) ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਈ.ਆਈ.ਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸੈਂਡਿਉਲ 3 (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਮੈਟਲੂਰਜੀਕਲ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਉਦਯੋਗ ਹੈ; ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਿਸ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹੇਠਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ:

- **ਮੌਜੂਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ:** ਬਿਲਟਸ / ਇੰਗੋਟਸ @ 29,400 ਟੀ.ਪੀ.ਏ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ 1 IF 7 ਟੀ.ਪੀ.ਐਚ ਦੇ ਨਾਲ ।
- **ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ:** 340 IF ਦੇ (1 × 7 TPH ਅਤੇ 2 × 20 TPH), ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਅਤੇ ਪਾਈਪ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਨਾਲ ਇੰਗੋਟਸ / ਬਿਲਟਸ, ਪੈਟਰਾ ਅਤੇ ਪਾਈਪਾਂ ਦੇ 2,40,000 ਟੀ.ਪੀ.ਏ.
- **ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਫਲ:** 19,429.15 ਵਰਗ ਮੀਟਰ (4.80 ਏਕੜ)
- **ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ:** 43.56 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ 7.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਲਾਗਤ 36.05 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ)
- **ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ:** ਕੋਈ ਨਹੀਂ.
- **ਵਿਸਥਾਰ ਕਾਰਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ:** ਮੌਜੂਦਾ IF ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਨਵੇਂ IF ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ, ਇਕ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਅਤੇ ਪਾਈਪ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾਉਣਾ।

2.0 ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ

ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਿੰਡ ਵਜ਼ੀਰਾਬਾਦ, ਸਰਹਿੰਦ ਸਾਈਡ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਖੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪਿੰਡ ਰੋਡ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਨ 'ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ 2.5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜ ਮਾਰਗ ਐਨ.ਐਚ.-1 ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂਕ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

A: 30°37'11.48"N & 76°19'23.87"E

B: 30°37'17.41"N & 76°19'24.01"E

ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ 2,40,000 TPA ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਟੀਲ ਨਿਰਮਾਣ ਇਕਾਈ

ਕਲਾਇੰਟ: ਮੈਸ. ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

ਸਥਾਨ: ਪਿੰਡ ਵਜ਼ੀਰਾਬਾਦ, ਸਰਹਿੰਦ ਸਾਈਡ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ.

C: 30°37'17.50"N & 76°19'22.52"E

D: 30°37'19.57"N & 76°19'22.50"E

E: 30°37'19.60"N & 76°19'20.06"E

F: 30°37'17.47"N & 76°19'19.97"E

G: 30°37'17.51"N & 76°19'18.98"E

H: 30°37'15.61"N & 76°19'18.93"E

I: 30°37'15.66"N & 76°19'21.03"E

J: 30°37'16.27"N & 76°19'20.99"E

K: 30°37'16.21"N & 76°19'21.52"E

L: 30°37'11.51"N & 76°19'21.44"E

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਸਰਵੇ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਟੋਪੋਸ਼ੀਟ ਨੰਬਰ H43K2 & H43K6 ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਟੋਪੋਸ਼ੀਟ ਮਾਰਕ ਸਥਾਨ ਡਰਾਇੰਗ 2 ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

3.0 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਬ੍ਰਾਇਡ ਫੀਚਰਸ

ਸਾਰਣੀ 1: ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਆਕਾਰ / ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ

ਲੜੀ ਨੰ:	ਪੈਰਾਮੀਟਰ	ਵੇਰਵਾ
1.	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਪਛਾਣ	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 2,40,000 ਟੀ.ਪੀ.ਏ ਕਰਨ ਲਈ ਸਟੀਲ ਨਿਰਮਾਣ ਯੂਨਿਟ, ਅਰਥਾਤ “ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼” 14 ਸਤੰਬਰ, 2006 ਦੀ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸੇਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਹਿ -3 (ਏ) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।
2.	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ	ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ (ਸਾਥੀ) ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਈ - ਮੇਲ: jmkindustries631@gmail.com
3.	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ	ਮੈਸ. ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਸਟੀਲ ਨਿਰਮਾਣ ਇਕਾਈ ਹੈ ਜੋ 7 ਟੀ.ਪੀ.ਐਚ ਦੀ ਇੱਕ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਭੱਠੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਲੇਟਸ/ਇਨਗੋਟਸ @ 29,400 ਟੀ.ਪੀ.ਏ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਿਸਥਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ 3 IF (1 × 7 TPH & 2 × 20 TPH), ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਅਤੇ ਪਾਈਪ ਪਲਾਂਟ ਵਾਲੇ ਇੰਗੋਟਸ / ਬਿਲੇਟਸ, ਪੈਟਰਾ ਅਤੇ ਪਾਈਪਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 2,40,000 ਟੀ.ਪੀ.ਏ. ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
4.	ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	
4.1	ਸਮੁੱਚੀ ਪਲਾਂਟ ਸਮਰੱਥਾ	ਵਿਸਥਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ 2,40,000 ਟੀ.ਪੀ.ਏ.
4.2	ਖੇਤਰ ਵੇਰਵਾ	ਪਸਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਖੇਤਰ 19,429.15 ਵਰਗ

ਈਕੋ ਲੈਬਾਰਟਰੀਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਸਲਟੈਂਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (QCI-ਨੈਬੈਟ ਨੋ ਮਨਜ਼ੂਰ ਈ.ਆਈ.ਏ ਸਲਾਹਕਾਰ)

ਫਾਰਮੈਟ ਨੰ: EL/EIA/F-5.3/8 ਮਿਤੀ 01.07.2020, Rev.04

ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ 2,40,000 TPA ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਟੀਲ ਨਿਰਮਾਣ ਇਕਾਈ

ਕਲਾਇੰਟ: ਮੈਸ. ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

ਸਥਾਨ: ਪਿੰਡ ਵਜ਼ੀਰਾਬਾਦ, ਸਰਹਿੰਦ ਸਾਈਡ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ.

		ਮੀਟਰ (4.80 ਏਕੜ) ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
4.3	ਲੋਕੇਸ਼ਨ	<p>ਸਾਰੇ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂਕ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:</p> <p>A: 30°37'11.48"N & 76°19'23.87"E B: 30°37'17.41"N & 76°19'24.01"E C: 30°37'17.50"N & 76°19'22.52"E D: 30°37'19.57"N & 76°19'22.50"E E: 30°37'19.60"N & 76°19'20.06"E F: 30°37'17.47"N & 76°19'19.97"E G: 30°37'17.51"N & 76°19'18.98"E H: 30°37'15.61"N & 76°19'18.93"E I: 30°37'15.66"N & 76°19'21.03"E J: 30°37'16.27"N & 76°19'20.99"E K: 30°37'16.21"N & 76°19'21.52"E L: 30°37'11.51"N & 76°19'21.44"E</p> <p>ਗੁਗਲ ਅਰਥ ਚਿੱਤਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ 500 ਮੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡਰਾਇੰਗ 3 ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ, ਟੋਪੋਗਰਾਫੀ ਨੋ H43K2 ਅਤੇ H43K6 ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਟੋਪੋਗਰਾਫੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਡਰਾਇੰਗ 2 ਜੁੜੀ ਹੈ।</p>

<p>4.4</p>	<p>ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ</p>	<p>ਸਰੋਤ: ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ</p> <p>ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 96 ਕੇ.ਐਲ.ਡੀ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ; ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਤਾਜ਼ੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ 90 ਕੇ.ਐਲ.ਡੀ. ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਬਰੇਕਅਪ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:</p> <table border="1" data-bbox="711 512 1338 1066"> <thead> <tr> <th>ਉਦੇਸ਼</th> <th>ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ (ਕੇ.ਐਲ.ਡੀ)</th> <th>ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੰਗ (ਕੇ.ਐਲ.ਡੀ.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ਕੂਲਿੰਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੇਕ-ਅਪ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ</td> <td>35</td> <td>47</td> </tr> <tr> <td>ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ</td> <td>3.5</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>ਹਰੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>• ਗਰਮੀ</td> <td>-</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>• ਸਰਦੀਆਂ</td> <td>-</td> <td>11.5</td> </tr> <tr> <td>• ਮੌਨਸੂਨ</td> <td>-</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table> <p>ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਆਗਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਾਟਰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ (PWRDA) ਨੂੰ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p>	ਉਦੇਸ਼	ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ (ਕੇ.ਐਲ.ਡੀ)	ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੰਗ (ਕੇ.ਐਲ.ਡੀ.)	ਕੂਲਿੰਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੇਕ-ਅਪ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ	35	47	ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ	3.5	8	ਹਰੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ			• ਗਰਮੀ	-	35	• ਸਰਦੀਆਂ	-	11.5	• ਮੌਨਸੂਨ	-	3
ਉਦੇਸ਼	ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ (ਕੇ.ਐਲ.ਡੀ)	ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੰਗ (ਕੇ.ਐਲ.ਡੀ.)																					
ਕੂਲਿੰਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੇਕ-ਅਪ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ	35	47																					
ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ	3.5	8																					
ਹਰੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ																							
• ਗਰਮੀ	-	35																					
• ਸਰਦੀਆਂ	-	11.5																					
• ਮੌਨਸੂਨ	-	3																					
<p>4.5</p>	<p>ਰੀਂਦਾ ਪਾਣੀ</p>	<p>ਮੌਜੂਦਾ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਵੇਲੇ 2.8 ਕੇ.ਐਲ.ਡੀ. ਰੀਂਦਾ ਪਾਣੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਪਤ ਸੈਪਟਿਕ ਟੈਂਕ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਸਥਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਘਰੇਲੂ ਰੀਂਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲਗਭਗ 6.4 ਕੇ.ਐਲ.ਡੀ. ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜਿਸਦਾ ਇਲਾਜ 10 ਕੇ.ਐਲ.ਡੀ. ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਐਸ.ਟੀ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ ਅਤੇ ਟਰੀਟ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਠੰਡੇ ਕਰਨ ਜੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ।</p> <p>ਮੌਜੂਦਾ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਦੂਸ਼ਿਤ ਉਤਪਾਦ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਦੂਸ਼ਿਤ ਉਤਪਾਦ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ।</p>																					

ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ 2,40,000 TPA ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਟੀਲ ਨਿਰਮਾਣ ਇਕਾਈ

ਕਲਾਇੰਟ: ਮੈਸ. ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

ਸਥਾਨ: ਪਿੰਡ ਵਜ਼ੀਰਾਬਾਦ, ਸਰਹਿੰਦ ਸਾਈਡ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ.

4.6	ਮੈਨ ਪਾਵਰ	ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਜਿਸ ਵਿਚ 35 ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ; ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਕਾਮੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ, 90 ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਵਿਸਥਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੁੱਲ ਮੈਨ ਪਾਵਰ 125 ਵਿਅਕਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਸਮੇਤ); ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 25 ਵਰਕਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ।
4.7	ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ	ਮੌਜੂਦਾ ਬਿਜਲੀ ਲੋਡ: 3,995 ਕੇ.ਵੀ.ਏ. ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪਾਵਰ ਲੋਡ: 13,005 ਕੇ.ਵੀ.ਏ ਵਿਸਥਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੋਡ 17,000 ਕੇਵੀਏ (17 ਐਮ.ਵੀ.ਏ) ਹੋਵੇਗੀ ਸਰੋਤ: ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ (PSPCL)। ਪਾਵਰ ਬੈਕਅਪ ਲਈ 320 ਕੇਵੀਏ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ 1 ਡੀ.ਜੀ. ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ, ਸਮਰੱਥਾ 250 ਕੇ.ਵੀ.ਏ ਦਾ 1 ਵਾਧੂ ਡੀ.ਜੀ. ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸਥਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2 ਡੀ.ਜੀ. ਸੈੱਟ ਪਾਵਰ ਬੈਕਅਪ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ।
4.8	ਵਿਕਲਪਕ ਸਾਈਟ	ਕਿਸੇ ਵਿਕਲਪਕ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
4.9	ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰੂਪ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀਅਤ	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ, 2010-2031 ਦੇ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

4.0 ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨ

ਮੌਸਮੀ (ਮੌਸਮੀ ਪੈਟਰਨ) ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਲਈ ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਹਵਾਵਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਉੱਤਰ ਪੱਛਮ ਤੋਂ ਵਗਦੀਆਂ ਹਨ।

5.0 ਹਵਾ ਦੀ ਕੁਆਲਟੀ

ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਣ ਪਦਾਰਥ ($\leq PM_{10}$ μm), ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਣ ਪਦਾਰਥ ($\leq PM_{2.5}$ μm), ਸਲਫਰ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ, ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਅਤੇ ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ ਵਰਗੇ ਮੁੱਖ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਬੇਸਲਾਈਨ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਵਾ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਯੂੜ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਕਣਾਂ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਨਮੂਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦਾ ਵੱਖੋ ਵੱਖੋ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਲਈ ਬੇਸਲਾਈਨ ਡਾਟਾ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2018 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਮਈ, 2021 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਨੇੜਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਸ.

ਪੰਜਾਬ ਸਟੀਲ ਫੋਰਜਿੰਗ ਐਂਡ ਐਗਰੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ, 2018 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੀ.ਐਮ 10 ਇਕਾਗਰਤਾ 71.1 – 95.1 $\mu\text{g} / \text{m}^3$ (ਔਸਤ 82.1 $\mu\text{g} / \text{m}^3$) ਅਤੇ ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਈਟ ਤੇ ਮਈ 2021 ਦੌਰਾਨ 79 - 94 $\mu\text{g} / \text{m}^3$ (ਔਸਤ 87 $\mu\text{g} / \text{m}^3$) ਤੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ 100 $\mu\text{g} / \text{m}^3$ (ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ, 2009) ਦੀ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਔਸਤ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੰਗੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ, 2018 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੀ.ਐਮ 2.5 ਗਾੜ੍ਹਾਪਣ 26.1 – 56.5 $\mu\text{g} / \text{m}^3$ (ਔਸਤ 36.8 $\mu\text{g} / \text{m}^3$) ਅਤੇ ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਥਾਨ ਤੇ ਮਈ 2021 ਦੌਰਾਨ 39 - 56 $\mu\text{g} / \text{m}^3$ (ਔਸਤ 48 $\mu\text{g} / \text{m}^3$) ਤੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਬੀਨਟ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਨਾਲ ਨਾਲ 60 $\mu\text{g} / \text{M}^3$ (CPCB, 2009) ਦੇ 24 ਘੰਟੇ ਦੀ ਔਸਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਖਾਸ ਧੂੜ ਦੇ ਮਾਸ ਦੇ ਪੱਧਰ (PM10 ਅਤੇ PM2.5), ਗੈਸੀਫੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ (SO₂, NO₂, CO, ਓਜ਼ੋਨ ਅਤੇ NH₃) CPCB ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾ (24 ਘੰਟੇ ਔਸਤ NAAQ ਮਿਆਰ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਚੰਗੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਹੈ। ਲੀਡ (ਪੀ.ਬੀ), ਆਰਸੈਨਿਕ (ਏ.ਐਸ) ਅਤੇ ਨਿੱਕਲ (Ni) ਅਤੇ ਹਾਈਡਰੋਕਾਰਬਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਜੀਨ, ਬੈਂਜੋ (ਏ) ਪਾਇਰੀਨ (ਬੀ.ਏ.ਪੀ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਣ ਤੱਤ ਦੇ ਪੁੰਜ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਵੀ ਖੋਜ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਿਹਤ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

6.0 ਸ਼ੋਰ ਕੁਆਲਿਟੀ

ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2018 ਦੌਰਾਨ ਮੈਸ. ਪੰਜਾਬ ਸਟੀਲ ਫੋਰਜਿੰਗ ਐਂਡ ਐਗਰੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਈ, 2021 ਵਿੱਚ ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਥਾਨ ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨੈਟਵਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਬੇਸਲਾਈਨ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੇੜਲੇ ਪੰਜਾਬ ਸਟੀਲ ਫੋਰਜਿੰਗ ਐਂਡ ਐਗਰੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁੱਲ 8 ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਕੋਨੇ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰ ਪੁਆਇੰਟਸ ਨੂੰ ਅੰਬੀਨਟ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮਾਪਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ 44.4 dB (A) ਤੋਂ 49.2 dB (A) ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ 34.2dB (A) ਤੋਂ 38.3 dB (A) ਤੱਕ ਦੇ ਸ਼ੋਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 55 dB (A) ਦਿਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ 45 dB (A) ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ। ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਥਾਨ ਤੇ ਦਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ 67.9 dB (A) ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ 56.7 dB (A) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸ਼ੋਰ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ 75 dB (A) ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ dB (A) ਸੀ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੋਰ ਦਾ ਪੱਧਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਰ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

7.0 ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੁਆਲਿਟੀ

ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਵੱਖਰੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਕਾਗਰਤਾ ਦਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤੱਤ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਛੋਟੇ ਐਕੁਇਫਰਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਤੀਜੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ:

- ਸਾਰੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ 7.32-7.82 ਤੋਂ ਪੀ.ਐਚ ਦੀ ਮੁੱਲ ਸੀਮਾ ਹੈ
- ਕੁਲ ਭੰਗ ਘੋਲ (ਟੀ.ਡੀ.ਐਸ) ਬੀ.ਆਈ.ਐਸ ਸਟੈਂਡਰਡ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 350 ਤੋਂ 466 mg/l ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀਮਾ 500 mg/l ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲਵੇਂ ਸਰੋਤ 2000 mg/l ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਗਿਆਯੋਗ ਸੀਮਾ ਹੈ।
- ਬੀ.ਆਈ.ਐਸ ਸਟੈਂਡਰਡ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੁਲ ਮਿਣਤੀ 240 mg/l ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 270 mg/l ਤੱਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀਮਾ 200 mg/l ਅਤੇ ਬਦਲਵੇਂ ਸਰੋਤ 600 mg/l ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਗਿਆਯੋਗ ਸੀਮਾ ਹੈ।
- ਕੁੱਲ ਕਠੋਰਤਾ 205 mg/l ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 255 mg/l ਬੀ.ਆਈ.ਐਸ ਸਟੈਂਡਰਡ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੰਨਣਯੋਗ ਸੀਮਾ 200 mg/l ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲਵੇਂ ਸਰੋਤ 600 mg/l ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਗਿਆਯੋਗ ਸੀਮਾ ਹੈ।
- ਬਾਕੀ ਦੇ ਹੋਰ ਰਸਾਇਣਕ ਮਾਪਦੰਡ ਬੀ.ਆਈ.ਐਸ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਧੀਆ ਹਨ।

ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਆਗਿਆਯੋਗ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ। ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਲੱਗ ਥਾਈਂ ਵੱਖ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਤੋਂ ਨਮੂਨੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਕਾਗਰਤਾ ਦਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤੱਤ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਛੋਟੇ ਐਕੁਆਇਫਰਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਪੱਧਰ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ / ਆਗਿਆਯੋਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ। ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੈਸਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਣੀ ਸਵੱਛਤਾ ਅਤੇ ਐਲਕਲੀਨਿਟੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਧੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਫਿੱਟ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਦਯੋਗ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਕਾਰਨ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

8.0 ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ

ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2018 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੈਸ. ਪੰਜਾਬ ਸਟੀਲ ਫੋਰਜਿੰਗ ਐਂਡ ਐਗਰੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਈ, 2021 ਵਿੱਚ ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਥਾਨ ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨੈਟਵਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖੇਤਰ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਪਰੇਫਾਈਲ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਨੇੜਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੈਸ. ਪੰਜਾਬ ਸਟੀਲ ਫੋਰਜਿੰਗ ਐਂਡ ਐਗਰੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਵਿਚ 8 ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੂਮੀ ਉਪਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰੀਖਣ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮਿੱਟੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਖਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਨਡੀ ਲੇਮ ਟੈਕਸਟ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

9.0 ਵਾਤਾਵਰਣ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਈਟ ਦੇ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਪੌਦਾ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਇਓਸਫੀਅਰ ਰਿਜ਼ਰਵ, ਟਾਈਗਰ ਰਿਜ਼ਰਵ, ਹਾਥੀ ਰਿਜ਼ਰਵ, ਜੰਗਲੀ ਹਾਥੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਗਲਿਆਰੇ, ਵੈਟਲੈਂਡ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਅਤੇ ਵਾਈਲਡ ਲਾਈਫ ਸੈਂਚੂਰੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ।

10.0 ਰੋਗਾਣੂ -ਮੁਕਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨਿਵਾਰਣ ਉਪਾਅ

10.1 ਹਵਾ ਦੀ ਕੁਆਲਟੀ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਕਣ ਪਦਾਰਥ (ਪੀ.ਐਮ) ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਾਈਡ ਸਕਸ਼ਨ ਹੁੱਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਡਕਟ ਅਤੇ ਆਈਡੀ ਪੱਖੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟਲਾਈਜ਼ਡ ਪਲਸ ਜੈੱਟ ਬੈਗ ਫਿਲਟਰ 150 mg/Nm³ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀਮਤ ਹੋਣਗੇ। ਕੁਸ਼ਲ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਉਪਕਰਣ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ।

10.2 ਸ਼ੋਰ ਕੁਆਲਟੀ

ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਪੱਧਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲਾ ਵਿਹੜਾ, ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਫਰਨੇਸ ਆਦਿ ਕਾਰਜ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉੱਚੇ ਹੋਣਗੇ। ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਫਰਨੇਸ ਵਰਗੇ ਸਰੋਤ ਤੇ ਸ਼ੋਰ ਦਾ ਪੱਧਰ 85 ਡੀ.ਬੀ (ਏ) ਤੱਕ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ੋਰ ਦਾ ਪੱਧਰ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੱਧਰ 55 ਡੀ.ਬੀ (ਏ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ OSHA ਅਤੇ CPCB ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਤਰੇ ਦੇ ਜੋਖਮ ਮਾਪਦੰਡ, 85 ਡੀ.ਬੀ (ਏ) ਤੱਕ ਦੇ ਸ਼ੋਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 8 ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਿਫਟ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਕ੍ਰੈਪ ਹੈਂਡਲਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ ਲਈ ਭਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ/ ਕਰੇਨਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੋਰ ਦਾ ਪੱਧਰ ਕੁਝ ਕਾਰਜ ਸਥਾਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਕ੍ਰੈਪ ਯਾਰਡ, ਸਮਗਰੀ ਲੋਡਿੰਗ/ ਅਨਲੋਡਿੰਗ ਅਤੇ ਭੱਠੀ ਨੂੰ ਖੁਆਉਣਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

10.3 ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ

ਘਰੇਲੂ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 10 KLD ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ STP ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਲਾਂਟ ਦੇ (ਆਮ ਕੰਮਕਾਜੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ) ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਡੂਫਾਨ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨੂੰ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਦੂਸ਼ਿਤ ਉਤਪਾਦ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਇਸ ਲਈ ਸਤਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

10.4 ਠੋਸ ਰਹਿੰਦ -ਖੁੰਹਦ

10.4.1 ਘਰੇਲੂ ਰਹਿੰਦ -ਖੁੰਹਦ

ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 11 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ/ਦਿਨ ਘਰੇਲੂ ਠੋਸ ਰਹਿੰਦ-ਖੁੰਹਦ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਲਗਭਗ 30 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ/ਦਿਨ ਘਰੇਲੂ ਕੂੜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਾਇਓਡੀਗ੍ਰੇਡੇਬਲ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬਾਇਓਡੀਗ੍ਰੇਡੇਬਲ ਕੂੜੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਲਿਡ ਵੇਸਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਰੂਲਜ਼, 2016 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਠੋਸ ਕੂੜੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

10.4.2 ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੂੜਾ

ਮੌਜੂਦਾ ਸਨਅਤੀ ਇਕਾਈ ਤੋਂ ਸਲੈਗ ਦੀ 3 ਟੀ.ਪੀ.ਡੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਿਮਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਸਲੈਗ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 23 ਟੀ.ਪੀ.ਡੀ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ, 20% ਧਾਤ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 80% ਸਹਿ-ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਲਈ ਟਾਈਲਾਂ/ਬਲਾਕ ਨਿਰਮਾਣ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਜਾਣਗੇ।

10.4.3 ਖਤਰਨਾਕ ਰਹਿੰਦ

ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਖਤਰਨਾਕ ਕੂੜਾ-ਕਰਕਟ 5.1 ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਧੀਨ ਖਰਚ ਤੇਲ ਦਾ 0.020 ਕੇ.ਐਲ. / ਸਾਲਾਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਹਿ -1 ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 35.1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਕਾਸ ਹਵਾ ਜਾਂ ਗੈਸ ਕਲੀਨਿੰਗ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ (ਏ.ਪੀ.ਸੀ.ਡੀ ਯੂਜ਼) ਦਾ 0.3 ਟੀ.ਪੀ.ਡੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਤਰਨਾਕ ਰਹਿੰਦ -ਖੁੰਹਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਪੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਅਨੇਕਚਰ 5 ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਏ.ਪੀ.ਸੀ.ਡੀ ਯੂੜ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮੈਸ. ਮਾਧਵ ਕੇ.ਆਰ.ਜੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਸ. ਮਾਧਵ ਅਲੌਇਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅੰਤਿਕਾ 6 ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।

ਵਿਸਥਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਤਰਨਾਕ ਕੂੜਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 5.1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਖਰਚੇ ਤੇਲ ਦਾ 0.5 KL / ਸਲਾਨਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ -1 ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 35.1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਕਾਸ ਹਵਾ ਜਾਂ ਗੈਸ ਕਲੀਨਿੰਗ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ (ਏ.ਪੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਯੂੜ) ਦਾ 1.8 ਟੀ.ਪੀ.ਡੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ।

11.0 ਗ੍ਰੇਨਰੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ

ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ 33% ਦੇ ਉੱਚਿਤ ਹਰੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕੂ ਹਨ। ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਣ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰੀ ਪੱਟੀ ਹੇਵੇਰੀ;

- ਗੈਸੀ ਨਿਕਾਸ ਨੂੰ ਘਟਾਓ
- ਦੁਰਘਟਨਾਪੂਰਵਕ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖੋ
- ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ
- ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖੋ
- ਸ਼ੇਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤਕ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰੋ
- ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਵਿਗਾੜ ਨੂੰ ਰੋਕੋ
- ਸੁਹਜ ਸੁਧਾਰੋ

ਮੁੜਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁਹਜਮਈ ਅਪੀਲ ਵੀ ਹੈ।

12.0 ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਗਰਾਨੀ ਯੋਜਨਾ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਯੋਜਨਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਛੇਤੀ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਨਾਲ ਯੋਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਗਰਾਨੀ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਢਾਂਚਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਟਰੈਕ ਕਰਨਾ, ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ MoEF&CC/CPCB ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਪਾਣੀ, ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ, ਠੋਸ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ, ਹਵਾ ਨਿਕਾਸ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਖਾਦ / ਖਾਦ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨਿਯਮਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਹੋਰਨਾਂ ਬਜਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਬਜਟ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸਾਲਾਨਾ ਬਜਟ ਨੂੰ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਾਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

13.0 ਜੋਖਮ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਅ

ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਤਬਾਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਫ਼ਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਫ਼ਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ 2,40,000 TPA ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਟੀਲ ਨਿਰਮਾਣ ਇਕਾਈ

ਕਲਾਇੰਟ: ਮੈਸ. ਜੇ.ਐਮ.ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

ਸਥਾਨ: ਪਿੰਡ ਵਜ਼ੀਰਾਬਾਦ, ਸਰਹਿੰਦ ਸਾਈਡ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ.

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮਗਰੀ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਭਾਰੀ ਸੜਕ ਆਵਾਜਾਈ, ਉੱਚ ਤਣਾਅ ਵਾਲੀਆਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਲਾਈਨਾਂ, ਓਵਰਹੈੱਡ ਕ੍ਰੇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੈਂਡਲਿੰਗ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

14.0 ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ

ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ (ਪੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਈ.ਆਈ.ਏ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

15.0 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਾਭ

ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਟੀਲ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਮਾਲੀਆ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ। ਸਟੀਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਆਰਥਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਿੱਧੇ / ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

16.0 ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਵਾਤਾਵਰਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ (ਸੀ.ਈ. ਆਰ)

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨਾਗਰਿਕ ਵਜੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਈ.ਆਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

17.0 ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਭਾਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਈ.ਐਮ.ਪੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ। ਈ.ਆਈ.ਏ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਿਹਤ, ਜੋਖਮ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲਾਗਤ 125 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਆਵਰਤੀ ਲਾਗਤ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। EMD ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ। EMD ਦੁਆਰਾ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ (ਕੱਚਾ ਮਾਲ, ਪਾਣੀ ਆਦਿ) ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। EMD ਦੁਆਰਾ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਗ੍ਰੀਨਬੈਲਟ ਅਤੇ ਹਰਿਆਲੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ (ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰੀਨਬੈਲਟ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। EMD ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਫਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ।

*****

